

Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk
Postboks 53
6601 Sunndalsøra

Oslo, 16. juni 2023

Deres ref.:
Mona Assadian

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/777
2023.0036.miljodir

Saksbehandler:
Cathrine Skjærgård

Rapport etter tilsyn 5. juni - 8. juni 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk (virksomhetsnummer: 874285072).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten håndterer og lagrer farlig avfall fra sandfangkummer ulovlig
- Avvik 2: Virksomheten har ulovlige utslipp av suspendert stoff til vann
- Avvik 3: Virksomheten har ulovlige utslipp av brannslukkemidler fra et brannøvingsfelt
- Avvik 4: Virksomheten har noen mangler ved sin håndtering og lagring av farlig avfall
- Avvik 5: Virksomheten har ikke deklarerert og meldt begroingshindrende middel til produktregisteret
- Avvik 6: Virksomheten har enkelte mangler i sin internkontroll for å sikre at krav til Reach-registrering og biocidprodukter overholdes

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 3. oktober 2023.

Dere må betale gebyr

Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk må betale et gebyr på 205 900 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Rune Aasheim. Merk svaret med saksnummer 2022/777 og tilsynsnummer 2023.0036.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten håndterer og lagrer farlig avfall fra sandfangkummer ulovlig

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, punkt 9.1 og 9.2
- avfallsforskriften § 11-5

Beskrivelse av krav

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. tillatelsens punkt 2.7. Virksomheten skal ha et kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.

Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning, med mindre virksomheten kan dokumentere at valgt lagringsmåte gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble det observert tømning av innhold fra en tankbil ovenfor innløpet til nordre settlingsbasseng. Plassen var skiltet med "Tømme plass for sugeavfall fra sandfang". Tankbilen og plassen ble spylt med vann etter tømning.

Hydro Aluminium Karmøy (HAK) opplyser at innholdet i tankbilen er oppsug fra sandfangkummer på fabrikk. Sandfangkummer blir normalt tømt i mai måned. Oppsugd avfall blir lagret på tømme plassen i 1-2 uker for å redusere vanninnholdet (avvanning) før det leveres som farlig

avfall (avfallsstoffkode 7091 og EAL *100321) til godkjent avfallsmottak.

Tømmeplassen for sugeavfallet er uten tett dekke og har avrenning til nordre settlingsbasseng. Plassen er uten tildekking, slik at regnvann vil kunne blandes i og fortynne det farlige avfallet, og medføre utvasking av farlige komponenter til nordre settlingsbasseng.

Virksomheten kan ikke dokumentere at det er utført en risikovurdering av denne avfallshåndteringen. Lagringen medfører avrenning til grunnen og risiko for forurensning. Tømmeplassen er ikke angitt på virksomhetens kart over lagerområder for ulike typer avfall.

Avvik 2: Virksomheten har ulovlige utslipp av suspendert stoff til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 2.2 plikt til å overholde grenseverdier og punkt 3.1 utslippsbegrensninger

Beskrivelse av krav

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Grenseverdien for samlet utslipp fra sjøvannsvaskere K3, K4, K5 og pilot av suspendert stoff (SS) i tillatelsen er 14 kg/time som månedsmiddel og 12 kg/time som årsmiddel.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Hydro Aluminium Karmøy (HAK) har utslipp av blant annet suspendert stoff (SS) til vann fra sjøvannsvaskere K3, K4, K5 og pilot. Avløpsvann fra disse kildene går til et settlingsbasseng før utslipp til sjø.

Målinger av utslippene fra virksomheten i 2022 og 2023 viser at grenseverdiene for SS er overskredet. I 2022 ble det målt tre måneder med utslipp over månedsgrensen, og årsutslippet var 14 kg. Hittil i år har utslippet overskredet grensen i en måned.

Avvik 3: Virksomheten har ulovlige utslipp av brannslukkemidler fra et brannøvingsfelt

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- forurensningsloven § 7 plikt til å unngå forurensning
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 5 "Grunnforurensning og forurensede sedimenter" og punkt 6 kjemikalier

Beskrivelse av krav

Forurensningsloven § 7 inneholder krav om at ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig. Dersom en brannøvingsplass har utslipp av PFAS til miljøet, kreves det tillatelse etter forurensningsloven fordi dette er å anse som forurensning.

Tillatelsen, punkt 5 inneholder krav om at virksomheten ikke skal medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan føre til skader eller ulemper for miljøet.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen dokumentasjon. Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse- og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes og av om alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

HAK eier en brannøvingsplass som blir brukt av virksomheten og Haugaland brann og redning IKS. I øvelsene benyttes slukkemidlene vann, slukkepulver og brannskum. Fluorholdig brannskum med PFAS-forbindelser blir brukt flere ganger årlig av virksomheten, anslagsvis 63 og 50 liter AFFF i henholdsvis 2022 og 2023. Haugaland brann og redning IKS har brukt 6 liter AFFF per år (2021 og 2022). I tillegg har HAK i 2022 brukt 150 liter fluorfritt brannskum og 455 kg slukkepulver.

PFAS er prioriterte miljøgifter som virksomheten ikke har tillatelse til å slippe ut. I tillegg vil slokkevann og andre slukkemidler inneholde stoffer som kan medføre forurensning.

Deler av brannøvingsplassen er belagt med et betongdekke med fall mot en kum som drenerer avløpsvann til et tjern med en oljeutskiller i utløpet. Resten av brannøvingsområdet er delvis gruslagt. Det øves både på grus og betongdekke.

HAK har ikke gjort en miljørisikovurdering av utslipp av slukkemidler, og utslippet er ikke rapportert til Miljødirektoratet i den årlige egenkontrollrapporten. Utslippet av brannskummet med PFAS til vann er ikke omfattet av gjeldende tillatelse og er derfor ulovlig.

Ifølge substitusjonskravet i tillatelsen skal virksomheten vurdere mindre miljøfarlige kjemikalier, og vurderingene skal dokumenteres skriftlig. Det er ikke utført en dokumentert substitusjonsvurdering av slukkepulver og brannskum som benyttes på brannøvingsplassen.

Avvik 4: Virksomheten har noen mangler ved sin håndtering og lagring av farlig avfall

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- avfallsforskriften § 11-5 forsvarlig oppbevaring mv. av farlig avfall
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 9.2. håndtering av avfall

Beskrivelse av krav

Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Farlig avfall skal ikke lagres mer enn 12 måneder.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

HAK har utplassert containere for oppbevaring av næringsavfall på området "omlasterstasjon". Containerne er tydelig merket med typen avfall som skal i de ulike containerne. Under en befaring i tilsynet ble det observert to metallspann med "maling/lakk"-rester i containeren for metallavfall og brannslukningsapparat og lysstoffrør i containerne for EE-avfall. Enkelte trepaller og trekasser var lagt i containere for impregnert trevirke. Farlig avfall skal ikke blandes med ordinært avfall.

Lagring av bunnkaker

HAK fikk i Miljødirektoratets tilsyn i 2022 et avvik på lagring av det farlige avfallet bunnkaker. Avfallet var lagret utendørs med lengre lagringstid enn 12 måneder.

Virksomheten har flyttet bunnkakene til et innendørs lager. En del av bunnkakene er deklartert som farlig avfall og levert til godkjent avfallsmottager. Resten av bunnkakene, ca. 50 tonn, er lagret i "bek-lageret" i påvente av å kunne smeltes om i virksomhetens trådstøperi. Virksomheten har ikke tillatelse til å lagre bunnkaker i mer enn 12 måneder.

Avvik 5: Virksomheten har ikke deklartert og meldt begroingshindrende middel til produktregisteret

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- deklareringsforskriften § 4 plikt til å deklare kjemikalier
- biocidforskriften §2-2 registrering i produktregisteret

Beskrivelse av krav

Den som importerer 100 kg eller mer av et fareklassifisert kjemikalie, skal deklare dette gjennom Miljødirektoratets løsning for elektronisk deklarerer "Kjemikaliedeklarering til produktregisteret". Deklarering skal senest skje når omsetning eller yrkesmessig bruk begynner i Norge.

Alle tillatte biocidprodukter som inneholder aktive stoffer skal meldes til produktregisteret ved innførsel, omsetning eller bruk på det norske markedet. Meldeplikten gjelder også produkter som ikke er deklarasjonspliktige. Meldingen skal alltid opplyse om produktnavn, angi produkttype og de aktive stoffene i produktet og oppgi produktansvarlig.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten importerer kjemikaliet NALCO® 73520 PLUS i årlige mengder over 100 kg. Kjemikaliet er fareklassifisert og brukes som begroingshindrende middel, og er et biocidprodukt i produkttype 21. Virksomheten kunne ikke under tilsynet dokumentere at produktet er deklartert eller meldt som biocidprodukt til produktregisteret.

Avvik 6: Virksomheten har enkelte mangler i sin internkontroll for å sikre at krav til Reach-registrering og biocidprodukter overholdes

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 5 og 7

Beskrivelse av krav

Virksomheter som framstiller, importerer og bruker kjemikalier i Norge, plikter å innføre og utøve internkontroll i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i medhold av produktkontrollloven, herunder Reach- og biocidforskriften. Internkontrollforskriften gir bestemmelser om hva internkontrollen skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. § 5 andre ledd nr. 1 - 8.

Virksomheten skal kunne dokumentere hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt. Den skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i regelverket.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Hydro Aluminium Karmøy (HAK) framstiller og importerer stoffer i mengder over ett tonn som er underlagt registreringsplikt i reach. Under tilsynet fremviste virksomheten en liste over Reach-registreringer foretatt av Hydro Aluminium AS, men denne manglet enkelte stoffer som virksomheten framstiller, eksempelvis stoff som er opphørt å være avfall. Virksomheten kan ikke dokumentere rutiner som sikrer at registreringsplikten i reach art. 6 og ajourføringsplikten i art. 22 for de stoffene de framstiller er ivarettatt.

HAK importerer og bruker biocider. Virksomheten kunne ikke dokumentere hvem i organisasjonen som har ansvar for å sikre at biocidprodukter som importeres og brukes er lovlige og meldt til produktregisteret, eller til rutiner som sikrer at disse pliktene blir overholdt.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk må betale et gebyr på 205 900 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 18. april 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. . En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er

fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen.
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Cathrine Skjærgård
- Rune Aasheim
- Helene Mørkkåsa Sandvik

Kontaktperson hos Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk

- Mona Assadian

Deltagere fra Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk

Rolle	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Fabrikkssjef	x		x
Fagleder ytre miljø	x	x	x
Enhetsleder HMS	x	x	x
Enhetsleder AMBS-QA	x		
Opplæring avfall	x		x
Områdeleder driftslab	x	x	x
Områdeleder GTC	x		x
Spesialist ytre miljø	x	x	x
Spesialist kjemi og miljø	x	x	x
Fagleder beredskap		x	
Fagleder driftslaboratoriet	x	x	x
Prosjektleder		x	

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Hydro Aluminium AS Karmøy Aluminiumsverk ble kontrollert under tilsynet:

- Hydro Aluminium Karmøy, Karmøy

Varer kontrollert

Følgende varer ble kontrollert under tilsynet:

- elektrolysebad
- anoderester
- NALCO® 73520 PLUS

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Grunnforurensning

Følgende tema ble kontrollert knyttet til kjemikalier og biocider:

- Internkontroll
- Substitusjonsplikt
- Deklarering av kjemikalier og melding av biocidprodukter til produktregisteret
- Registreringsplikt og krav til autorisasjon i Reach

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om biocider (Biocidforskriften)
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)

- Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (Reach-forskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- #1537179 HMS&K-AKTIVITETER – INSPEKSJON, Kjemikalieansvarlig Drift - tiltaksplan 2023
- #149358 KA 08 02 03 SOP Graving i forurenset grunn
- #66986 KA 10 01 02 01 01 EPL Kontroll Settlingbasseng
- #35633 KA 10 01 02 01 01 EPL Kontroll av oljeutskillere
- #10860 KA 08 02 03 SOP Avfallshåndtering ved Hydro Aluminium Karmøy
- #112038 KA 08 02 03 SOP Avfallsrapportering og organisering ved Hydro Karmøy
- #112197 KA 08 02 03 01 EPL Registrering i Avfallsdeklarering.no
- #165887 KA 08 02 03 SOP Avfallshåndteringssystem – Dokumentasjon og rapportering
- 1521544 • SS til vann fra nordre settlingbasseng over grens • Synergi Life
- rest slam resultater fra betongkum 2021_10_15
- Mandat for settlingbasseng nord og sør, sept/okt 2013,
- Pure Bath Cryolite- byproduct criteria evaluation
- Validering av måleprogram for fluorid og SO₂, 2015-10-19
- Metodebeskrivelse – bestemmelse av årlig prøvetakingsfrekvens
- Deklarering.xlsx.
- 8F39365 Sandfang skisse (HAK)
- 1521544 • SS til vann fra nordre settlingbasseng over grens • Synergi Life
- Kjemikalieansvarlig Drift - tiltaksplan 2023
- Forbruk øvelsesfelt.xlsx
- Kontroll av oljeutskillere, KA 10 01 02 01 01 EPL av 25.5.2023
- Bestemmelse av årlig prøvetakingsfrekvens
- # 169253 - Versjon: 2 EPL: Systematisk Substitusjonvurdering av Kjemikalier
- KPI kjemikalieutvalget_kjemikalieansvarlige 2022
- KTP reliningprosjekt_signert gravetilatelse med anmerkninger
- KA 08 02 02 EPL Risikovurdering Kjemikalier

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Elektrolysehall byggetrinn 2

Virksomheten har tillatelse til produksjon av 255 00 tonn elektrolysemetall i 200 celler i byggetrinn 2. Dette byggetrinnet er ikke etablert.

Forurenset grunn

Virksomheten har kartlagt alle områder som de mener kan være forurenset grunn og jobber med å registrere disse i grunnforurensningsdatabasen.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Cathrine Skjærgård
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Rogaland
- Karmøy kommune